

**MORA KATLIAMI VE ANADOLU'DA
YUNAN MEZALİMİ SEMPOZYUMU**

(15-16 KASIM 2021)

BİLDİRİLER KİTABI

**MOREAN MASSACRE AND GREEK
ATROCITIES IN ANATOLIA SYMPOSIUM**

(15-16 NOVEMBER 2021)

PROCEEDINGS BOOK

Editör
Neşe Özden

Yayına Hazırlayanlar
Birkan Soykan-Uğur Cenk Deniz İmamoğlu

**MORA KATLIAMI VE ANADOLU'DA
YUNAN MEZALİMİ SEMPOZYUMU
(15-16 KASIM 2021)**

BİLDİRİLER KİTABI

**MOREAN MASSACRE AND GREEK
ATROCITIES IN ANATOLIA SYMPOSIUM
(15-16 NOVEMBER 2021)**

PROCEEDINGS BOOK

**MORA KATLIAMI VE ANADOLU'DA
YUNAN MEZALİMİ SEMPOZYUMU
(15-16 KASIM 2021)**

BİLDİRİLER KİTABI

**MOREAN MASSACRE AND GREEK
ATROCITIES IN ANATOLIA SYMPOSIUM
(15-16 NOVEMBER 2021)**

PROCEEDINGS BOOK

Editör
Neşe Özden

Yayına Hazırlayanlar
Birkan Soykan-Uğur Cenk Deniz İmamoğlu

ANKARA, 2024

ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU
TÜRK TARİH KURUMU YAYINLARI VIII. DİZİ - SAYI: 41

Sertifika No: 43191

Mora Katliamı ve Anadolu'da Yunan Mezalimi Sempozyumu
(15-16 Kasım 2021) Bildiriler Kitabı

Morean Massacre and Greek Atrocities in Anatolia Symposium
(15-16 November 2021) Proceedings Book

Editör

Neşe Özden

Yayına Hazırlayanlar

Birkan Soykan ♦ Uğur Cenk Deniz İmamoğlu

Metin Denetimi

Muhammed Özler ♦ Sevcan Tatar

e-ISBN 978-975-17-5886-6

DOI: 10.37879/9789751758866.2024

Sayfa Tasarımı

Ayşegül Yenidoğan

Kapak Tasarımı

Emine Çakır

Türk Tarih Kurumu

Hacettepe Mahallesi Kızılay Caddesi No: 1 06230 Altındağ/ANKARA

Tel: +90 312 310 23 68 ♦ Fax: +90 312 310 16 98

ttk.gov.tr ♦ emagaza-ttk.ayk.gov.tr

5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na göre bu eserin bütün yayın, tercüme ve iktibas hakları Türk Tarih Kurumuna aittir.

Bildiri kitabında yer alan bildiri metinlerinin sorumluluğu yazarlarına aittir.

İÇİNDEKİLER

Sunuş	VII
Foreword	XIII
200. Yılında Mora'da Tripoliçe Katliamı (5 Ekim 1821)	1
The Tripolitsa Massacre in the Morea in Its 200 th Year (5 October 1821)	39
Ali Fuat Örenç	
Mora İsyanının Çıkışı ve Tepedelenli Ali Paşa.....	79
The Outbreak of the Morean Rebellion and Tepedelenli Ali Pasha	93
Hamiyet Sezer Feyzioğlu	
Rum İsyanı ve Fetvalar: İsyan Sırasında Osmanlı Devleti'nin Hukuk İçinde Kalma Çabaları.....	109
The Greek Rebellion and the Fatwas: The Ottoman State's Attempts to Remain within the Boundaries of the Law during the Rebellion.....	125
Zekeriya Kurşun	
İki Yüzcü Yılında Yunan Kamuoyunda Mora İsyanı ve Ulusal Kahramanlar	145
The Morean Rebellion and National Heroes in the Greek Public Opinion in the Two-Hundredth Year of the Rebellion	185
Esra Özsüer	
Mora İsyanı Sonrasında İzmir (Sığla) Sancağı'na Gelen İlk Türk Muhacirlerinin Nüfus Bilgileri.....	229
Demographic Information of the First Turkish Immigrants Who Came to İzmir (Sığla) Province after the Morean Rebellion.....	281
Metin Menekşe	

Rodos ve Oniki Ada'nın Yunan Hakimiyetine Girişi ve Yunanistan'ın Adalarda Yaşayan Türklere Yönelik Uygulamaları	337
The Entry of the Rhodes and the Dodecanese Islands Under the Greek Control and the Greeks'Treatment of the Turks Living on the Islands	355
Necdet Hayta	

Milli Mücadele Döneminde Batı Anadolu'da Yaşanan Yunan Mezalimi ve Bunun Trabzon'da Yayınlanan İstikbal Gazetesine Yansıması.....	375
The Greek Atrocities in Western Anatolia During the Turkish National Struggle from the Pages of a Trabzon Newspaper İstikbal	397
Hikmet Öksüz	

Bursa Vilayeti'nde Yunan Vahşet ve Soykırımını.....	421
The Atrocities and Genocide Committed in the Province of Bursa by the Greeks.....	445
Haluk Selvi	

İzmir İşgalinin Başlangıcı ve Sonu	471
The Beginning and End of the Occupation of İzmir.....	499
Çınar Atay	

Anadolu'da Yunan Mezaliminin İtalyan Tanıkları.....	529
Italian Witnesses of Greek Massacre in Anatolia.....	551
Mevlüt Çelebi	

Yunan İşgalinin Anadolu Rumları Üzerindeki Etkileri.....	573
The Effects of the Greek Occupation on the Anatolian Greeks	597
Mesut Çapa	

Sivrihisar'ın Köylerinde Yunan Tahribatı ve Amerikalı Misyonerlerin Gözlemleri.....	623
Greeks Atrocities in the Villages of Sivrihisar and Observations of American Missionaries.....	655
Ü. Gülsüm Polat	

Batı Anadolu'nun Yunanlılar Tarafından İşgali ve Yahudiler, 1919-1922	689
The Greek Occupation of Western Anatolia and the Jews, 1919-1922	711
Yücel Güçlü	
Milli Mücadele Döneminde Anadolu Rumları ve Siyasi Faaliyetleri.....	735
The Anatolian Greeks and Their Political Activities during the National War of Independence.....	745
Çağla Derya Tağmat	
200 Yıllık Tarihe Bakış: Yunan ve Haçlı Emperyaliste Karşı Türkiye.....	755
A Glance at the 200 Year History: Türkiye Against the Greek and Crusader Imperialists.....	769
Ergün Aybars	

SUNUŞ

Türk ve Dünya tarihinin, tarihi kaynaklar ve metodla, bilimsel gerçekliğe ve uluslar arasındaki duyarlılık ve empatiyi ortaya çıkarmaya ışık tutacak konularını ele alan etkinliklerden biri olan Sempozyum'da ulaşılan sonuçlar, Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanan bildiri kitabına aktarılmıştır. Bu suretle, tarihten ders çıkartan ve bunu mevcut güne ve geleceğe dair barışçıl vizyonlarına devredebilen insanlık ve bilim aleminin faydalanması esas alınmıştır.

Sempozyumda bilim insanları ve araştırmacılar, Yunan Mezaliminin farklı dönemlerini, iki ana kapsamda ele almışlardır:

1). *Mora İsyanı Sürecinde*: 1821 Tripoliçe (Tripolitsa) Katliamı, Mora İsyanının Çıkışı ve Tepedelenli Ali Paşa, Yunan Kamuoyunda Mora İsyanı, İsyan Sonrasında Türk Muhacirler ve Osmanlı Devleti'nin Hukuk İçinde Kalma Çabaları, Rodos ve Oniki Ada'nın Yunan Hakimiyetine Girişi ve Yunanistan'ın Adalarda Yaşayan Türklere Yönelik Uygulamaları.

2). *Türk Milli Mücadelesi Döneminde (1919-1922)*: Anadolu'da Yunan Mezalimi ve Katliamları, Yunan Mezaliminin İtalyan Tanıkları ve Amerikalı Misyonerlerin Gözlemleri, Batı Anadolu'nun Yunanlılar Tarafından İşgali ve Yahudiler, Milli Mücadele Döneminde Anadolu Rumları ve Siyasi Faaliyetleri.

Sempozyumda sunulan bildirilerin ulaştığı bazı sonuçlar, şu şekilde sıralanabilir:

- Fransız İhtilali'nin yaydığı fikirler Osmanlı Devleti'nde de etkili olarak, Rumlar arasında yayıldı. Özellikle milliyetçilik fikirlerinin gayrimüslimler arasında yayılması Osmanlı Devleti'ni parçalanma sürecine soktu. 1821'de Yunanlılar ayaklandı; Mora İsyanı ve katliamı yaşandı.
- Doğu Akdeniz'e uzanan seçkin bir ticaret ve ulaşım ağıyla ve güneyindeki liman şehirleriyle Antik dönemlerden itibaren stratejik önemini yitirmeyen Mora Yarımadası (Peloponez), Fatih Sultan Mehmed döneminde fethedildi (1460). Osmanlıların Mora'da oluşturduğu idari yapı hem yerleşik halk hem de zamanla Mora'ya gelen Türk ve

Müslüman nüfus için rahat bir yaşam sunmuştu. Mora'ya ilişkin Fransız, Rus ve İngiliz politikaları arasında özellikle 1789 Fransız Devriminin yaydığı milliyetçilik fikirleri etkili olsa da, Napolyon'un 1815'te Waterloo yenilgisi sonrasında Çarlık Rusyası'nın artan etkisi hissedildi.

- 1460-1829 yılları arasında 369 yıl Osmanlı idaresinde kalan Mora, 18. yüzyılın ikinci yarısı itibarıyla Rum çetelerin başını çektiği isyanlarla çalkalanmış ve dış devletlerden gördükleri destekle 1821 yılında çıkarıldıkları büyük isyan, bölgedeki dengeleri önemli ölçüde sarsmıştı. Mora, 1821'deki isyan sonrası Osmanlı'nın hakimiyetinden çıktı.
- 1821 Mora İsyanı, yüzyıllardır Mora'yı vatan edinip buraları mamur hale getiren Türkler için, katliam, açlık ve sefaletle devinen bir süreci başlattı. Yunan isyanı sürecinin en büyük mağdurları ise yaklaşık dört yüzyıl Mora'yı yurt bilen Mora Türkleri oldu. Yüzyıllar boyunca Mora'da birarada yaşamış Türkler, Rumlar ve Yahudiler arasında, isyan öncesinde bir çatışma ortamı bulunmamakla birlikte, Mora'da Rumların isyanının başlamasıyla bir anda saldırıya uğrayan, baskı ve kuşatma altında kalan siviller büyük acılar ve hayal kırıklığı yaşadılar.
- Tepedelenli Ali Paşa'nın Mart 1820'deki isyanı Mora'daki dengeleri değiştirdi. Osmanlı Devleti'nin Tepedelenli üzerine odaklanması, isyan için fırsat kollayan Rumlara cesaret verdi. Buna rağmen Rumlar, ilk isyan hareketi için Mora yerine Eflak-Boğdan'ı (Romanya) seçmişlerdi. Ancak Aleksandros İpsilantis liderliğinde 1821'de başlayan bu ilk Rum isyanı, başarısızlıkla sonuçlandı. Eflak-Boğdan'da yenilen Rumlar, isyanı Mora Yarımadası'na taşıdılar.
- Mora'da isyan hareketinin kısa sürede büyümesinde, 1814 yılında kurulan Filiki Eteria (Philike Hetaireia-Dostlar Derneği) örgütü kadar, Ortodoks din adamlarının da etkisi oldu.
- Mora İsyanı sırasında Osmanlı Devleti'nin hukuk içinde kalma çabaları kayda değerdi. Müslüman, Yahudi ve diğer din ve mezheplere mensup adalardaki binlerce tebaasının katledilmesine sebep olan olayları bastırmaya çabalayan Osmanlı Devleti tarafından, alınan tedbirlerde, cari hukuk prensiplerine uyulmuş veya yargı hükmü niteliğinde olan fetvalar alınarak hukuk içinde kalmaya özen gösterilmişti.
- Mora İsyanı, Yunan tarihyazımında, dört evre olarak değerlendirilebilir: İlk evresi 1821-1823 yılları arasında Mora, Orta Yunanistan ve Ege Adalarındaki çatışmalardı. 1821 yılında silahlı Yunan ayaklanması, Filiki Eteryay ve Çar I. Aleksandr'ın yaveri olan General Aleksandros

İpsilantis'in Tuna Prenslüklerindeki başarısız girişimi sonrasında Mora Yarımadası'na sıçramış ve burada başarıya ulaşmıştı. Osmanlı'nın Tepedelenli Ali Paşa ile mücadeleye girmesini fırsat bilen A. İpsilantis, Memleketeyn'de isyan etmiş fakat Sırp, Bulgar, Romen ve Ruslardan gerekli desteği sağlayamayınca Osmanlı kuvvetleri tarafından yenilgiye uğratılmıştı. İkinci evresi 1823-1825 yılları arasındaki Yunan İç Savaşı'ydı. Üçüncü evre 1825-1827 sürecindeki siyasi gelişmelerdi. Yunanlıların kendi aralarında ihtilafa düştüğü bu dönemde Sultan II. Mahmud, Mısır Valisi Kavalalı Mehmed Ali Paşa ile anlaşarak isyanı bastırması için yardım talebinde bulunmuştu. Mora İsyanının dördüncü ve son evresini 1828-1832 yılları arasındaki siyasi gelişmeler belirlemektedir.

- Yunanlılar, II. Mahmud'un reformları esnasında Yanya Valisi Tepedelenli Ali Paşa ile arasının açılmasını da fırsat bilerek ayaklanmışlardı. Osmanlı Devleti'nin Mora'daki yetkilileri, Yunanlıların bu isyan eğilimi üzerine, Tripoliçe (Tripolitsa) şehrinde toplanarak, ayaklanmayı önlemeye çalışmışlar ancak bu mümkün olmamıştı.
- Tripoliçe'de Türk ve Yahudilerin katledilmesi (Ekim 1821) ve Korint, Anabolu (Nafplio), Patras, Modon, Koron ve Navarin'deki kanlı olaylar, bir Yunan vahşetiydi. 1822 yılı yazına değin, Yunan ayaklanması, Mora'da binlerce Türk, Rum, Arnavut, Musevi ve öteki sakinin hayatına mal oldu.
- 1821'de Mora'daki Yunan İsyanı, sadece bir bağımsızlık savaşı değil, aynı zamanda Türklere, Müslümanlara ve daha birçok topluluğa karşı yapılan bir vahşet ve yıkım eylemiydi. 1821'de Mora'nın birçok yerinde metropolitler, piskoposlar, papazlar da din üzerinden Rum isyancıları ve halkı ayaklandırırken, sivil halkın üzerine silahlar ateşleniyor, evler yağmalanıyor yakılıp yıkılıyor, insanlık unutuluyordu. Mora'nın tamamında ve Tripoliçe'deki yağma ve katliamlarla Yunanistan'daki Türk ve Yahudilerin yok edilmesi, savaş zamanının olağan can kaybı olarak görülemezdi. Sefalet ve ölüm, tarih önünde, Yunanlıların aleyhinde şahitlik yapıyordu. Yunan asiler, kendilerine destek üzere yabancı ülkelerden ve özellikle Avrupa'dan gelenleri bile hedef alıyorlardı.
- Dönemin Yunan destekçisi İngiltere, Fransa ve Rusya'nın Temmuz 1827'de imzaladıkları Londra Antlaşması'yla duruma karışmalarıyla ve Ekim 1827'de Navarin limanında demirli Osmanlı-Mısır gemilerinin aynı müttefik devletlerin donanmaları tarafından batırılması üzerine, 1829'da bağımsız bir Yunanistan'ın hudutlarını saptayan süreç hızlanıyor, 1828-1829 Osmanlı-Rus Savaşı sonunda imzalanan Edirne Ant-

laşması'yla Yunan devleti kuruluyordu. Bu, sanki zoraki bir devletti, bağımsızlığı başkalarına gebeydi. Nitekim yıllar sonra, 1919-1922 sürecinde Osmanlı topraklarını işgal eden İtilaf Devletleri tarafından Anadolu'ya sürülen Yunanlılar, bu kez de "Megali Idea" bahanesiyle bir işgal ve katliam furyası estirecek; ancak işgalci İtilaf Devletleriyle uzlaşan bu Yunan emperyalizmi, 1922'deki Anadolu yenilgisiyle unutamayacağı bir ders alacaktı.

Mora Katliamı ve Anadolu'da Yunan Mezalimi Sempozyumu, Türk tarihinde acı bir insanlık dramının yaşandığı büyük bir katliamın 200. yıldönümünde, 1821 yılında Yunanlıların başta Mora Yarımadası'nda olmak üzere sivil halka uyguladıkları zulmü konu edinmiştir. 1821 ile başlayan süreç ve 19. yüzyıl boyunca gelişen milliyetçilik akımlarının doğurduğu ayaklanmalar, tarihsel açıdan bir noktaya kadar anlaşılabilir; ancak Mora'da Yunanlıların Türk, Müslüman, Yahudi ve diğer halklara yönelik katliamlarının gerekçesi olamaz. Dahası, 1919-1922 yılları arasında İtilaf Devletlerinin desteğiyle Anadolu topraklarında haksız işgaller yapan Yunan güçlerinin, sivil halka yönelik katliam ve mezalimi de, yine hiçbir makul ve insani gerekçe içeremez.

Sempozyumda sunulan bildirilerin bir yayın haline getirilmesiyle, Türk-Yunan ilişkileri tarihinin çeşitli evrelerine ilişkin yazılmış metinlerden oluşan bu çalışmanın, mevcut literatüre ve alanla ilgilenenlere ilmi katkı sunması, sempozyumda sunulan görüş ve bilgilerin bilimsel bir arşivi olması, geçmiş ile bugün arasında bağ kuran ve barışçıl geleceğe ışık tutan bir amaca hizmet etmesi ümit ve temenni edilmektedir.

Prof. Dr. Neşe ÖZDEN
Ankara, 2024
Editör

FOREWORD

The results obtained at the Symposium, which is one of the events that deal with the issues of Turkish and world history that will shed light on scientific reality and revealing the sensitivity and empathy between nations, with historical sources and methods, are included in the proceedings book prepared in Turkish and English. In this way, it is aimed to benefit the humanity and the scientific world, who can learn from history, and transfer it to their peaceful visions of the present and the future.

At the symposium, scientists and researchers discussed different periods of Greek Atrocities in two main contexts:

1). *In the Process of Morean Revolt*: the 1821 Tripolitsa Massacre in the Morea, the outbreak of the Morean Rebellion and Tepedelenli Ali Pasha, the Morean Rebellion in the Greek public opinion, Turkish immigrants and the Ottoman State's efforts to remain within the boundaries of the Law during the Rebellion, the fall of the Rhodes and the Dodecanese Islands under Greek domination and Greece's treatment of the Turks living on the islands.

2). *During the Turkish National War (1919-1922)*: The Greek atrocities and massacres in Anatolia, Italian witnesses of Greek atrocities and observations of American Missionaries, the Greek occupation of Western Anatolia and the Jews, The Anatolian Greeks and their political activities during the Turkish National Struggle.

Some of the conclusions reached by the symposium papers presented at the symposium can be listed as follows:

- The ideas spread by the French Revolution were also effective in the Ottoman State and spread among the Greeks. Especially the spread of nationalist ideas among non-Muslims brought the Ottoman Empire into a process of disintegration. The Greeks revolted in 1821; the Morean Rebellion and massacre took place.

- The Peloponnese (the Morea), which has not lost its strategic importance since ancient times with its distinguished trade and transportation network extending to the Eastern Mediterranean and with the port cities in the south, was conquered during the reign of Mehmed the Conqueror (1460). The administrative structure established by the Ottomans in the Peloponnese offered a comfortable life for both the resident population and the Turkish and Muslim population that came to the Peloponnese over time. Considering the French, Russian and British policies regarding the Peloponnese, although especially the ideas of nationalism spread by the French Revolution of 1789 were effective; after Napoleon's defeat at Waterloo in 1815, the increasing influence of Tsarist Russia was felt.
- The Morea, which remained under Ottoman rule for 369 years between 1460 and 1829, was shaken by the rebellions led by Greek gangs as of the second half of the 18th century; and the Greek Rebellion they launched in 1821 with the support they received from big foreign powers significantly shook the balances in the region. The Morea came out of Ottoman rule after the Greek Rebellion in 1821.
- The 1821 Greek Revolt in the Morea started a process of massacre, hunger and misery for the Turks who made the Peloponnese their homeland and developed it for centuries. The biggest victims of the Greek rebellion process were the Morean Turks, who called the Peloponnese their homeland for nearly four centuries. Although there was no conflict before the rebellion between the Turks, Greeks and Jews who lived together in the Morea for centuries; with the start of the Greek rebellion in the Morea, the civilians who were suddenly attacked, under pressure and under siege, experienced great pain and disappointment.
- Tepedelenli Ali Pasha's rebellion in March 1820 changed the balance in the Morea. The Ottoman State's focusing on Tepedelenli encouraged the Greeks who were waiting for an opportunity for rebellion. Despite this, the Greeks chose Wallachia-Moldova (Romania) instead of the Morea for the first rebellion attempt. However, this first Greek rebellion, which started in February 1821 under the leadership of Alexandros Ipsilantis, ended in failure. The Greeks, who were defeated in Wallachia-Moldova, carried the rebellion to the Morean Peninsula.
- The Orthodox clergy, as well as the Philiki Eteria (Philike Hetaireia-Society of Friends) organization founded in 1814, had an impact on the rapid growth of the Greek rebellion movement in the Morea.

- During the Morean Rebellion, the Ottoman State's efforts to remain within the law were noteworthy. In the measures taken by the Ottoman Empire, which was trying to suppress the events that led on the islands to the massacre of thousands of its subjects belonging to Muslim, Jewish and other religions and sects, current legal principles were complied with, or great care was taken to remain within the law by issuing fatwas (judicial decisions).
- The Morean Rebellion can be evaluated, in the Greek historiography, as four phases: The first phase is the conflicts in the Morea, Central Greece and the Aegean Islands between 1821 and 1823. In 1821, the armed Greek uprising spread to the Morean Peninsula after the unsuccessful attempt in the Danubian Principalities of the Philiki Eteria and General Alexandros Ipsilantis, the aide of Tsar Alexander I, and succeeded there. A. Ipsilantis, who took the opportunity when the Ottomans struggled with Tepedelenli Ali Pasha, rebelled in Moldavia and Wallachia (Memleketeyn), but was defeated by the Ottoman forces when he could not provide the necessary support from the Serbs, Bulgarians, Romanians and Russians. The second phase is the Greek Civil War between 1823 and 1825. The third phase is the political developments in the period 1825-1827. In this period when the Greeks were in conflict among themselves, Sultan Mahmud II made an agreement with Mehmed Ali Pasha of Kavala, the Governor of Egypt, and requested help to suppress the Rebellion. The fourth and last phase of the Morean Rebellion is determined by the political developments between 1828 and 1832.
- During the reforms of Mahmud II the Greeks revolted, taking the advantage of the Ottomans' falling out with the Governor of Ioannina (Yanya), Tepedelenli Ali Pasha. Upon this tendency of the Greeks to rebel, the Ottoman authorities in the Morea gathered in the city of Tripolitsa in the central Morea and tried to prevent the uprising, but this was not possible.
- The massacres perpetrated by the Greeks against Turks and Jews in Tripolitsa (October 1821) and the bloody events in Corinth, Nafplion, Patras, Modon, Coron and Navarino, were a Greek atrocity. Until the summer of 1822, the Greek Rebellion cost the lives of thousands of Turks, Greeks, Albanians, Jews and other inhabitants of the Morea.
- The Greek Rebellion in the Morea in 1821 was not only a war of independence of the Greeks, but a brutality and an act of destruction

against Turks, Muslims and many other communities. In 1821, while metropolitans, bishops and priests in many parts of the Morea were using religion to incite the Greek rebels and the people; guns were being fired at the civilian population, houses were being looted, burned and destroyed, and thus humanity was being forgotten. The destruction of Turks and Jews in Greece, with plunder and massacres throughout the Morea and in Tripolitsa, could not be seen as the ordinary wartime loss of life. Misery and death were witnesses against the cruel Greek attitude. Greek rebels were aggressively targeting even those who came from foreign countries, especially Europe, to support them.

- After the intervention of England, France and Russia, which were Greek supporters, with the Treaty of London signed in July 1827, and the same allied powers' destroying of the combined Ottoman–Egyptian fleet at anchor in the port of Navarino in October 1827, an independent Greece was established in 1829. The independence of Greece was recognised with the Treaty of Adrianople signed at the end of the Ottoman–Russian War of 1828–1829. This was, as if, a forced state, its independence dependent on others. As a matter of fact, the Greek forces, who were pushed to Anatolia by the Allied Powers that occupied Ottoman lands in the 1919–1922 period, this time would also launch a series of occupation and massacres under the excuse of 'Megali Idea'. However, this Greek imperialism, which acted jointly with the occupying Allied Powers, would learn an unforgettable lesson with its defeat in Anatolia in 1922.

The Morean Massacre and Greek Atrocities in Anatolia Symposium (15–16 November 2021) was about the massacres inflicted by the Greeks on the civilian population, especially in the Morean Peninsula, in 1821, on the 200th anniversary of a bitter human tragedy in Turkish history. The process that started in 1821 and the uprisings caused by nationalist movements that developed throughout the 19th century can be understood historically up to a point; however, there is no justification for the massacres by the Greeks against Turks, Muslims, Jews and other peoples in the Morea. Moreover, the massacres and atrocities committed against the civilian Turkish population by the Greek forces, who unjustly occupied Anatolia with the Allied support in 1919–1922, also cannot contain any reasonable and equitable justification.

By compiling the papers presented at the symposium into a publication, it is hoped that this work, which consists of texts written on various phases of the history of Turco-Greek relations, will contribute scientifically to the existing literature and those interested in the field. It is also expected that the proceedings book will serve as a scholarly archive of insights and information presented at the symposium, establishing a bond between the past and the present and shedding light on the peaceful future.

Professor Dr. Neşe ÖZDEN
Ankara, 2024
Editor

